

กลุ่มงานสารสนเทศ
เลขที่..... วันที่ 31 ม.ค. 2551
เวลา..... น.

ที่ มท 0809.2 / ๙ 223

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. 10300

๓๐ มกราคม 2551

เรื่อง หารือการมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดลำพูน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 (กรณีประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดลำพูน)

ด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) ได้พิจารณาตอบข้อหารือกรณีผู้ว่าราชการจังหวัด
ลำพูน ในฐานะประธาน ก.อบต. จังหวัดลำพูน มอบให้ปลัดจังหวัดทำหน้าที่ประธานการประชุม ก.อบต.
จังหวัด ว่า เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันต์ วรรณโธร)
รองอธิบดี ปฎิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

ส่วนมาตรฐานทั่วไปการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

โทร. 0-2241-9000 ต่อ 3232

โทรสาร 0-2241-9057

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ (กรณีประชานกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดลำพูน)

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๙.๒/๗๙๓๐ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า จังหวัดลำพูนหารือคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.) กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดได้มอบอำนาจให้ปลัดจังหวัดเป็นประธานการประชุมคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดลำพูน (ก.อบต.จังหวัด) การประชุมในครั้งนี้มีผลทางกฎหมายหรือไม่ ประการใด ซึ่ง ก.อบต. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมายเป็นประธาน ก.อบต.จังหวัด เป็นกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดการมอบอำนาจไว้ การมอบอำนาจในเรื่องนี้จึงต้องเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะ ไม่อาจมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๘ (๙) ได้ การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายให้ปลัดจังหวัดไปเป็นประธานในที่ประชุม ก.อบต.จังหวัด จึงไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ถือว่าการประชุมในครั้งนั้นประธานไม่อยู่ในที่ประชุม จึงต้องให้ที่ประชุมเลือกกรรมการใน ก.อบต.จังหวัด คนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม แต่โดยที่ปลัดจังหวัดซึ่งเป็นกรรมการคนหนึ่งใน ก.อบต.จังหวัด เป็นประธานในที่ประชุมและดำเนินการประชุม จนเสร็จลื้นโดยไม่มีกรรมการผู้ใดทักท้วงย่อمنถือได้ว่าที่ประชุมได้แสดงเจตนาเลือกปลัดจังหวัดเป็นประธานในที่ประชุมโดยปริยาย จึงทำให้การประชุมในครั้งนั้นมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย

เนื่องจากข้อหารือดังกล่าวเป็นปัญหาขอกฎหมายที่ยังไม่มีแนวทางปฏิบัติก่อน เพื่อให้เกิดความรอบคอบในการวินิจฉัยและถูกต้องในการปฏิบัติ สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นจึงขอหารือว่าความเห็นของ ก.อบต. ดังกล่าว ถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวง (สำนักงานคณะกรรมการแมตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น) และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) แล้ว

เห็นว่า การที่มาตรา ๒๕ (๑)^๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนห้องصن์ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล นั้น ถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงไม่สามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๘ (๙)^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ มอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจากผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการแทนได้ เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นจะทำหน้าที่ในฐานะผู้รักษาการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๕๖^{๑๑}

^๙ มาตรา ๒๕ องค์กรบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในเขตจังหวัดนั้น ให้มีคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลร่วมกับคณะกรรมการบริหารงานบุคคลสำหรับองค์กรบริหารส่วนตำบลทุกแห่งที่อยู่ในเขตจังหวัดนั้น ประกอบด้วย

- (๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมายเป็นประธาน
- (๒) นายอำเภอหรือหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดนั้น จำนวนแปดคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนดว่าเป็นส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในการเลือกเข้าเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล
- (๓) ผู้แทนองค์กรบริหารส่วนตำบลจำนวนเก้าคน ดังนี้

(ก) ประธานสภากองค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งประธานสภากองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนั้นคัดเลือกันเองจำนวนสามคน

(ข) ประธานกรรมการบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งประธานกรรมการบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนั้นคัดเลือกันเองจำนวนสามคน

(ค) ผู้แทนพนักงานส่วนตำบลซึ่งปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนั้นคัดเลือกันเองจำนวนสามคน

(ง) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเก้าคน ซึ่งคัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้าน การบริหารงานท้องถิ่น ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านระบบราชการ ด้านการบริหารและการจัดการหรือด้านอื่นที่จะเป็นประโยชน์แก่การบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารส่วนตำบล

ฯลฯ

ฯลฯ

ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลด้วยอนุโลม ทั้งนี้ โดยให้การใช้อำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล หรือประธานกรรมการบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล และแต่กรณี

^{๑๐} มาตรา ๓๘ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่น ที่ผู้ดำรงตำแหน่งได้จะเพียงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะกรรมการรัฐมนตรีในเรื่องนั้นนิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนได้ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๙) ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิจอำเภอ หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๑} มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดหรือมิแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือ (มีต่อหน้าตัดไป)

แห่งพระราชนูญติราชเบี้ยนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งทำให้ผู้รักษาการแทน มีอำนาจหน้าที่เป็นกรรมการเช่นเดียวกับผู้ว่าราชการจังหวัดตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๙ “ ประกอบกับมาตรา ๕๘ ” แห่งพระราชนูญติราชเบี้ยนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ดังนั้น การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูนได้มอบอำนาจให้ปลัดจังหวัดลำพูน เป็นประธาน จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

สำหรับผลทางกฎหมายของการประชุมคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด ลำพูน นั้น มีความเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมของ ปลัดจังหวัดลำพูนในครั้งนั้นเป็นการทำหน้าที่โดยได้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมโดยการเลือกของที่ประชุมตามมาตรา ๒๕ วรรคเจ็ด “ ประกอบกับมาตรา ๑๐ วรรคสอง ” แห่งพระราชนูญติราชเบี้ยนบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่นา การที่ไม่มีกรรมการผู้ใต้ทักษิณ์ไม่อาจทำให้การทำหน้าที่ที่เกิดจากการมอบอำนาจ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นสิ่งที่ชอบด้วยกฎหมายขึ้นมาได้แต่อย่างใด ดังนั้น ผลการประชุม ในครั้งดังกล่าวจึงเป็นอันต้องเสียไป

(คุณพรพิพัฒ ชาล)

เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๕๐

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๓)

มิแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วย ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือมิแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้ปลัดจังหวัดเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองผู้ว่าราชการ จังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือปลัดจังหวัดหลายคน ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งรองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือปลัดจังหวัดคนใดคนหนึ่ง แล้วแต่กรณี เป็นผู้รักษาการแทน ถ้าไม่มีทั้งผู้ดำรง ตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด และปลัดจังหวัด หรือมิแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดซึ่งมีอาวุโสตามระเบียนแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาการแทน

“ มาตรา ๕๙ ให้นำความในมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙ มาใช้บังคับแก่ผู้รักษาการแทน และผู้ปฏิบัติราชการแทนตามหมุดนี้ ”

“ มาตรา ๕๙ ให้ผู้รักษาการแทนตามความในพระราชนูญตินี้มีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน ”

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งได้หรือผู้รักษาการแทนผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมอบหมายหรือ มอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทน ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ ผู้ซึ่งมอบหมายหรือมอบอำนาจ

ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งได้เป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่ อよ่งได ให้ผู้รักษาการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เป็นกรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในการรักษาการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนด้วย แล้วแต่กรณี ”

๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

“ มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัดดังนี้ กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ”

ในการประชุม ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุม เลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม ”